

Відділ освіти, молоді та спорту Ратнівської райдержадміністрації

Районний методичний кабінет

НВК «ЗОШ I-III ступеня – дитячий садок» с. Залухів

Виховання в учнів ціннісного ставлення до суспільства і держави через призму виховного процесу

(Збірка виховних годин та заходів)

Відділ освіти, молоді та спорту Ратнівської райдержадміністрації

Районний методичний кабінет

НВК «ЗОШ I-III ступеня – дитячий садок» с. Залухів

***Виховання в учнів
ціннісного ставлення до
суспільства і держави
через призму виховного
процесу***

(Збірка виховних годин та заходів)

Збірка містить сценарії виховних заходів, годин спілкування, спрямованих на виховання школярів ціннісного ставлення до суспільства і держави, з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.

Рекомендовано вчителям початкових класів, класним керівникам, педагогам - організаторам та заступникам директорів із виховної роботи.

Автори-упорядники: Борецька Л.П., Кацевич Г.В., Тарасюк С.П., Трофимук О.Л., Коколюк О.В., Сильчук Ю.І.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
Телеміст “Україна—Європа”	6
Ранкова зустріч «О, мово рідна, мово солов’їна»	16
Година людяності «Країна добра. Традиції поваги, турботи, співчуття, допомоги іншим»	25
Етнічний урок «У нас одна Батьківщина – рідна Україна»	31
Екологічний бумеранг «Я - син своєї землі»	39
Мотиваційна дискусія «Чи знаєш ти свій рідний край?»	46
Класний лекторій «Я маю право, кожна людина має право...»	57
Театралізоване свято «Славетний українець»	62
Виховна година «Моральні цінності мого народу»	69
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	74
ДОДАТКИ	75

ВСТУП

Виховання в учнів ціннісного ставлення до суспільства і держави

Сучасний зміст виховання дітей та учнівської молоді в Україні — це науково обгрунтована система загальнокультурних і громадянських цінностей та відповідна сукупність соціально значущих якостей особистості, що характеризують її ставлення до суспільства і держави, інших людей, праці, природи, мистецтва, самої себе.

У цьому документі зазначено, що головним завданням сьогоденної освітньої практики є створення виховного простору, під яким розуміємо не тільки середовище, а й духовний простір учня і педагога, простір культури, що впливає на розвиток особистості. Визначальною тенденцією виховання стає формування системи ціннісного ставлення особистості до соціального і природного довкілля та самої себе. У зв'язку з цим пріоритетним напрямком виховної роботи у школі є проведення заходів, які спрямовані на формування в учнів ціннісного ставлення до суспільства і держави.

Метою роботи є виховання у молодого покоління почуття патріотизму, формування особистості на засадах духовності, моральності, толерантності, успадкування духовних надбань українського народу, забезпечення духовної єдності

Мети досягаю шляхом реалізації таких виховних завдань:

- утвердження в почуттях особистості патріотичних цінностей, поваги до культурного та історичного минулого України;
- виховання поваги до Конституції України, Законів України, державної символіки;
- підвищення престижу військової служби як виду державної служби, культивування ставлення до солдата як до державного службовця;
- визнання й забезпечення в реальному житті прав дитини як найвищої цінності держави і суспільства;

- усвідомлення взаємозв'язку між індивідуальною свободою, правами людини та її патріотичною відповідальністю;

- формування етнічної та національної самосвідомості, любові до рідної землі, держави, родини, народу; визнання духовної єдності населення усіх регіонів України, спільності культурної спадщини та майбутнього;

- формування толерантного ставлення до інших народів, культур і традицій.

Важливе значення у вихованні в учнів свідомого ставлення до суспільства і держави мають заходи, спрямовані на виховання в учнів толерантного ставлення один до одного, ознайомлення школярів із правами дитини на основі Конвенції про права дитини, Конвенції про права людини під час яких неповнолітні ознайомлюються не лише з нормативно – правовими документами, а й отримують додаткову інформацію про те, як не стати жертвою насилля, куди можна звернутися у разі небезпеки, про кримінальну відповідальність.

Молодший шкільний вік є важливим у становленні особистості дитини, бо саме тоді закладаються основи особистісного розвитку учнів початкової школи.

Віковими особливостями дітей 1-4 класів можна вважати: незначний соціальний та моральний досвід, підвищену емоційність, вразливість і водночас пластичність до морально-етичних впливів, імпульсивність та безпосередність поведінки дитини, бажання постійно розширювати коло спілкування. Тому узгодження поведінки та усвідомлення моральних явищ життя характеризуються емоційними узагальненнями, аналізом ситуацій та вчинків, які відповідають загальнолюдським етичним цінностям. Розрив між знаннями моральних принципів і відповідною поведінкою — найхарактерніша властивість дитини цього віку. Подальшого розвитку набуватимуть такі моральні почуття: провини, сорому, обов'язку, відповідальності, справедливості, власної гідності, сумління.

Шелеміст *“Україна—Європа”*

Україна

Тема. Телеміст «Україна – Європа».

Мета: Формувати власну ідентичність та готовність до змін, толерантного ставлення до культурного різноманіття.

Хід заняття:

Ведучий(У). Поле широке, небо високе
В променях сонце сія.

Верби. Калина...В даль пісня лине -
То Україна моя.

Ведуча(У). Я маю право на Землі,
Творити, дихати, учитись,
Примножувати багатства всі її,
Своєю Україною гордитись.

Ведучий (Україна): Щоб рухатись уперед, потрібно не лише любити Батьківщину, а й знати та поважати своїх сусідів.

Ведуча (Україна): Ми живемо в унісон з Європою, мислимо по-європейськи, у нас спільні ідеали.

Ведучий (Європа): Європа – наш спільний дім,

Ведуча (Європа): Європа – колыска усіх країн!

Ведучий (Україна): Шляхом єдиним, прямуй до мети,

Ведуча (Україна): Європа – це дім, де живем я і ти!

Ведучий (Європа): Усі ми різні, бо ми народ!

Ведуча (Європа): Усі ми рівні, шукай, знаходь!

Ведучий (Україна): Хай буде мир на всій землі,

Ведуча (Україна): Країни різні, а ми одні!

Ведучі (разом): Європа багатолика: єдина, близька, велика!

Ведуча (Україна): Ми раді вас вітати і запрошуємо на телеміст

Ведучі (разом): «Україна – Європа»

Ведучий (Україна): Добрий день, дорогі європейці!

Ведуча (Європа) Вітаємо вас, дорогі земляки, українці!

Ведучий(Україна) Україна - найбільша за площею держава Європи. На її території могли б розміститися дві такі за площею країни як Італія, 5 - як Греція, 20 - як Бельгія, 30 - як Словенія.

Ведуча(У): Ми маємо добре пізнати цю частину планети, де ми живемо і познайомитися з країнами Європи, їх досягненнями і традиціями, культурою і мистецтвом.

Ведучий (Є): Раді будемо вам допомогти.

Ведуча (Є): Так, саме для цього ми тут і зібралися.

Ведучий (Європа): Сучасна Європа - це Євросоюз, що поєднав європейські країни.

Ведуча (Є): Прапор Євросоюзу - синє полотнище з дванадцятьма жовтими зірками,

які утворюють коло посередині. На тлі блакитного неба зірки символізують народи Європи в колі. Число зірок є незмінним, рівним дванадцяти. Це число символізує досконалість і повноту.

Ведучий(Є): Нині Євросоюз об'єднує 28 країн-учасниць: Бельгія, Німеччина, Італія, Люксембург, Нідерланди, Франція, Великобританія, Данія, Ірландія.

Ведуча(Є): Греція, Португалія, Іспанія, Австрія, Фінляндія, Швеція, Латвія, Литва, Естонія, Мальта, Польща, Словаччина, Словенія, Чехія, Угорщина, Кіпр, Болгарія, Румунія, Хорватія.

Ведучий (Є): Тож, познайомимось з деякими з них.

(Пісня на польській мові і на українській)

(Слова про пісню)

Ведучий(Є): Відкриває ворота Європи - Польща.

Ведучий (У): Тобі не здається, що наші мови дуже схожі?

Ведучий(Є): *Розповідь про Польщу*

Польща - країна в Центральній Європі, одна з найближчих сусідок України. Столиця – місто Варшава. Клімат країни сприяє розвитку сільського господарства, птахівництва та садівництва.

Ведуча (Є): Культура Польщі має прадавню історію і зберігається в пам'ятках архітектури, книгах, витворах мистецтва, народних традиціях.

Ведучий(Європа): Одним із таких культурних куточків країни є парк «Королівські Лазенки» у Варшаві. Це колишня літня резиденція Станіслава Августа Понятовського. Він будував цю резиденцію для своєї коханої Касандри Лючі. Сьогодні Королівські Лазенки – це обширний парк з мальовничими алеями, каналами, водоймами, прикрашений численними чудовими скульптурами. Дуже гарною архітектурною спорудою є палац на воді, в якому знаходилася лазня, через що і пішла назва парку.

Ведуча(У): Цікава історія. Я теж хочу розказати про схожий наш чудовий парк Софіївку. Сам граф Станіслав Потоцький створив цей чудовий парк для своєї чарівної дружини Софії. На будівництво парку пішло 6 років і в далекому 1802 графиня вже насолоджувалася своїм подарунком. Відмінний стан парку приваблює щороку велику кількість туристів. В Уманському парку

кожен знайде собі заняття до душі:
пішохідна екскурсія, водна
прогулянка на човні, катання на

конях.

(Дитина розкажує вірш німецькою)

Берлін- унтер ден лінден
вірд іх діх відер фін ден
дорт, во ді вельт цу хаузе іст
лірт дер плату, ден ду ні

Ведуча(Є): Гутен таг!

Ведучий(Є): Вітання німецькою

Ведуча(Є): Як ви зрозуміли нас запросили
до Німеччини. Столиця цієї країни - Берлін.

Ведучий(Є): Німеччина славиться такими
визначними місцями як: Нова Ратуша, Кафедральний
Собор, Палац Цвінгер

Ведуча(Є): Брандебурзькі ворота- єдині збережені міські ворота Берліну. Вони символізують воз'єднання Східного і Західного Берліну.

Ведучий(У): Чи не здається вам, що вони схожі на наші Золоті ворота в Києві. «Золоті ворота» — головна брама стародавнього Києва, пам'ятка оборонної архітектури Київської Русі, одна із найдавніших датованих споруд Східної Європи, символ Києва.

Ведуча(Є): Італія – не просто Італія,
Італія – країна тепла і сонця.
Венеція, Флоренція, палаці,
Собори, церкви, вежі величезні, плаці.

Ведучий (Є): Захоплює вишуканість старого світу. В кожному місці можна зустріти сотні пам'яток історії та культури. Столиця Італії – Рим.

Ведуча(Є): В Мілані знаходиться відомий на весь світ театр Ла Скала.

Ведучий (Є): Будинок театру побудований у 1776—78 роках архітектором Джузеппе Пермаріні. В театрі Ла Скала співали й видатні українські співачки — Соломія Крушельницька, Євгенія Зарицька, Марія Стефюк, Вікторія Лук'янець, Лев Сибіряков. Квиток до театру коштує 2000 євро.

Учень. *Гумореска Павла Глазового «Пилип у Римі»*

Не доводилось Пилипу бувають далі Криму,
А недавно взяв путівку і махнув до Риму
Оглядаючи музеї й різні Колізеї,
Він загавився й відбився від групи своєї
«Зайду, дума в ресторанчик»,
Ледве сів за столик,
А вже кельнер біля нього, крутиться соколик.
Пилип меню розглядає, кінчик носа чуха,
Не знаж мови, як то кажуть, ні рила, ні вуха.
І сказав він: - Пардон, гарсон! Стакан компотесо,
Порціоно біфштексіно, гарнір – картоплесо.
Шугнув кельнер блискавично у сусідні двері.
Приніс м'ясо і картоплю і коньяк в фужері
Зрадів Пилип, як дитина: - Штука непогана!
Не така вже й вона хитра мова італ'яна.
Береш слово яке знаєш і кінець доточиш:
– І вже тобі несуть випить і їсти, що хочеш.
Кельнер хитро посміхнувся, крутнув головою
І звернувся до Пилипа мовою такою:
- Ві тут єль бі шото с маком, а не картоплесі,
Єслі б не біль мой бабушка родом із Одеси.
Ведучий(Є): Італійська мова перша за милозвучністю.
Ведучий (У): Українська мова посідає друге місце.
Ведуча(Є): А французька – третє місце...
(Звучить музика: виконується український та французький танець)
Ведучий(Є): Велична Франція вітає вас.

Ведучий (У): Франція, де правила Анна Ярославна???

Ведучий (Є): Французька імператриця, дружина Генріха І.

Ведуча (У): Дочка київського князя Ярослава Мудрого.

Ведуча (Є): Франція – країна з найбільшою кількістю пам'яток в Європі.

Ведучий(Є): Ейфелева вежа, Триумфальна арка, Лувр - лише мала кількість найпопулярніших місць.

Ведуча(Є): Запах парфумів, Версаль, Єлисейські поля, собор Паризької Богоматері.

Ведучий(У): Ми побували в сусідній Польщі, відвідали педантичну Німеччину.

Ведуча(У): Захоплювались сонячною Італією, милувалися краєвидами Франції.

Ведучий (Є): А ще запрошуємо до колоритної Угорщини.

Ведуча(Є): До Великобританії - чудової країни зі старовинними пам'ятками і дивовижною культурою.

Ведучий(У) Зупиніться! Подивіться! Квіти-символи цих держав утворюють український вінок-оберіг.

Всі виходять на середину

1. Усі країни будуть разом –
Майбутнє світле будувати.
Братерство буде нам дороговказом.
Щоб разом у Європі панувати.
2. - Куточків різних на Землі багато.
Європа серед них найкраща нам усім,
Бо саме тут нас народила мати.
Європа – наш великий спільний дім.
3. Давайте, ми не будемо черстві!
Давайте, будемо терпимі,
І миром хай освітяться серця,
Ці істини такі прості незримі,
Нехай не буде у добра кінця.

Ранкова зустріч

**«О, мово рідна,
мово солов'їна»**

Тема. У країні рідної мови

Мета: Розширити знання учнів про українську мову; показати її красу та багатство за допомогою поетичного слова, українського фольклору; розвивати мовлення учнів; виховувати бажання любити рідну мову, свій народ, рідну землю.

Хід заняття:

Вчитель. - Любі діти! Сьогодні ми зібралися, щоб сказати теплі й ніжні слова про нашу рідну українську мову.

Учень 1. Запрошуємо вас

У найправдивішу казку.

До неї відкривається

Вхід через мить.

Учень 2. Із серцем відкритим,

З обличчям без маски,

У світ цей чарівний

Сміливо ступіть.

Учень 3. Тут мешканці будуть

До нас всі гостинні.

Тож швидше в відчинені

Двері іди.

Учень 4. Господарка казки -

Красуня чудова -

Вийшла вітати

Гостей дорогих.

(Чути стукіт у двері. Заходить дівчинка-мова, на платті якої наклеєні букви - українська мова).

- Я - наука не проста, хоча і цікава,

В королівстві я живу слова і забави.

І в свою майстерню мовну,

Доки ви зі мною,

Мовних скарбів пребагато

Візьмете з собою.
В подорож усіх вас кличу
До складних завдань.
Тож не зрадьте, любі діти,
Моїх сподівань.
Хто це думає, міркує, можу підказати:
Поскладайте літери ви швидко
Ну, звичайно, -

Разом: Українська мова !

Вчитель. - Тож давайте, діти, запросимо Мову подорожувати разом з нами. Ми про тебе, Мово, багато віршів знаємо. Ось послухай.

Учень 5. Українська моя, рідна мово,
В кожному слові твоїм - цілий світ!
Бачу барви у ній веселкові
І калини червоний цвіт.

Учень 6. А ще небо блакитне, бездонне,
І ярило, й пшеничні поля,
Плескіт рік, шум гаїв невгамовний -
Вся моя українська земля.

Учень 7. Вона, як ніжна пісня колискова,
Заходить серцем в нашу душу з ранніх літ.
Ця мова, наче пташка світанкова,
Що гордо лине в свій стрімкий політ.

Учень 8. Велична, щедра і прекрасна мова !
Прозора й чиста, як гірська вода.
Це Українська мова барвінкова
Така багата й вічно молода.

Учень 9. Вимовляю кожне слово,
Кожне слово, наче спів.
Найдорожча рідна мова
Мова діда і батьків.

Учень 10. Спитає себе, дитино, хто ти є

І в серці обізветься рідна мова,

І в голосі ясним ім'я твоє

Просяє, наче зірка світанкова.

(Пісня про мову).

Вчитель. - Якою цікавою є наша мова -

Запевнити вас я сьогодні готова.

Цікава мандрівка чекає на нас,

Чи кожен до неї готовий із вас ?

Полинемо ми у незвіданий край,

Лежить перед нами земля Мовограй.

Пробуджуйте розум, пробуджуйте думку,

У Мовограй відкриваєм лаштунки.

(Поділ учнів на команди за кольорами)

1 ряд «Чомусики»

Девіз. Ми чомусиками стали,

Щоб усе на світі знати.

2 ряд «Пізнайки»

Девіз. Ми все хочемо пізнати,

Щоб розумними зростати.

3 ряд «Питайлики»

Девіз. Що ? Коли ? Чому і як ?

Хоче знати всяк.

4 ряд «Барвінчата»

Девіз. Нам багато треба вчити,

Щоби мову збагатити.

Мова. Ось конверт. Туди заглянем

І завдання прочитаєм.

Щось сама не розберу,

Допоможіть, я вас прошу.

(Капітани команд отримують конверти з завданням)

Перший конкурс «Відгадування загадок.»

(Для кожної команди по дві загадки)

Буркотливий, вайлуватий,
Ходить лісом дід кудлатий.
Одягнувся в кожушину,
Мед шукає і ожину.
Любить літом полювати,

А зимою в лігві спати. **(Ведмідь)**

Сам вусатий, і у нього -
Довгі вуха, довгі ноги.
Дім завжди його на волі :
Під кущем, у лісі, в полі.
Навіть пень його страхає.
Хто лякливого вгадає ? **(Заєць)**

Сірі, малі, хвостаті,

Котику не дають спати. **(Миші)**

Летить – пищить,
Сяде – мовчить.
Хто його вб'є –

Свою кров проллє. **(Комар)**

Червонясту шубку має,
По гілках вона стрибає.
Хоч мала сама на зріст,
Та великий має хвіст,
Як намисто оченята...

Хто це? Спробуй відгадати. **(Білка)**

Відгадайте, діти, хто
Має носик – долото?
Ним комах з кори виймає,
Про здоров'я лісу дбає. **(Дятел)**

З лісу в ліс перелітає,
Де не сяде, там співає.
І кладе яєчка

У чужі гніздечка. (Зозуля)

Мию, мию без жалю,
Мию там, де брудно,
Цю роботу я люблю,
Та від неї худну. (Мило)

Мова - Молодці, справилися з завданням. А тепер **наступний конкурс Чарівна торбинка**. У мене є чарівна торбинка, а у ній знаходяться різноманітні предмети. Вам потрібно буде по черзі діставати ці предмети і називати у них перший і останній звук.

Ну, нарешті, здогадались, хто я? Звуть мене,
(Діти витягують речі, та називають предмети і звуки у них)

Мова: - Конкурс, який називається «Коли букви граються»

Букви мають звичку десь зникати для того, щоб ви змогли їх відшукати і поставити на місце. Спробуйте навести лад у цих віршах.

Через поле, через л . с

Поспішав у гості л . с.

Якось мама кличе донечку в садок:

Витруси, будь ласка, з-під вапна мішок.

Дівчинка мішечок вибивала- б . л а.

Став він чистий-чистий, а вона вся – б . л а.

Хтось штовхнув бика під б . к.

Розлютився дуже б . к.

Я сказав: бика не б . й,

Бо він кинеться у б . й.

Ліг Юрко на лівий . і к,

П'є Юрко солодкий . і к.

(кіс, кіб, йіб, йиб, киб, кіб, аліб, алиб, сил, сіл)

Мова: В Україні кажуть, що бабська зброя – віник та язик, бо українки

славляться не тільки гострим розумом, а й гострим язичком. А хлопці наші теж у кишеню за словом не лізуть.

Конкурс „Переговори сусіда”.

(Діти вчать скоромовки, виходять парами і, розповідаючи скоромовку, намагаються переговорити сусіда).

Ходить квочка коло кілочка,

Водить діточок коло квіточок.

Карл у Клари украв корали,

А Клара у Карла украла кларнет.

На дворі трава, на траві дрова,

Не рубай дрова, бо трава здорова.

В ямі не спиться вусатому сому,

Сому вусатому сумно самому.

- Наступний Конкурс «Збери слова »

Вам потрібно прочитати слова кожного рядка, взяти з першого слова першу літеру, з другого – другу, з третього – третю і т.д. й одержати нове слово.

Риба, рак, макарони, поле, салат, пір'їна – **ракета**.

Шия, скло, слово, масло, ручка – **школа**.

Парк, сіно, ліс, рідня, лілія – **пісня**.

Метро, дощ, сова, гора – **мова**.

Конкурс: Добери відповідну скоромовку до малюнка

1.Ходить квочка коло кілочка,
Водить діток, дрібних діток.

2. Пиляв Пилип поліна з лип,
Притупив пилку Пилип.

3. Босий хлопець сіно косить,
Роса росить ноги босі.

4.Ведмедику - ледащо,
Вліз на пасіку нащо?
Буду джмеликом дзижчати,
Буду меду куштувати.

5.Не турбуйте курку – клює курка крупку.

Конкурс «Допиши вірш»

Ходить лісом їжачок,
В нього шубка з ... (колючок)

Вночі їй завжди півник сниться.

Вона не курка, а ... (лисиця)

У неділю на Хрещатик
Квочка вивела ... (курчаток)

По дорозі жук повзе,
На спині листок ... (везе)

Свиня навчала діточок:
- Вмивайте вранці ... (п'ятачок)

Ну й дивина! Не знає Таня й досі,
Яка пора іде за літом? (осінь)

(Підводиться підсумок змагань. Оголошується команда – переможець)

Учень 11. Буду я навчатись мови золотої

У трави-веснянки, у гори крутої,
В потічка веселого, що постане річкою,
В пагінця зеленого, що зросте смерічкою.

Учень 12. Буду я навчатись мови-блискавиці,

В клекоті гарячим кованої криці,
В огневиці пружному ниви колискової,
В леготі шовковому пісні колискової.

Вчитель. Ось і підійшла до завершення наша подорож. Бажаю вам успіхів у вивченні рідної мови, щоб кожен урок був для вас святом і відкриттям.

Як парость виноградної лози,
Плекайте мову.
Пильно й ненастанно.
Політь бур'ян. Чистіша від сльози
Вона хай буде. Вірна і слухняна.
Нехай вона щоразу служить вам.

Вчитель. Думаю, що ваші серця запам'ятали слова про багатство, красу та мелодійність української мови – нашої гордості. Мову, якою ми розмовляємо, думаємо, без якої не мислимо свого існування.

Всім школярам я зичу перемоги
І знань глибоких, творів пречудових.
Хай стеляться у світ життя дороги,
І не забудьмо маминої мови!

*Година людяності
«Країна добра.
Традиції поваги,
турботи, співчуття,
допомоги іншим»*

Тема. Країна добра. Традиції поваги, турботи, співчуття, допомоги іншим.

Мета. Створити в учнів уявлення про морально-етичний зміст їхніх стосунків із навколишнім світом, формувати почуття чуйності і доброзичливості, вчити виявляти шанобливе ставлення до оточуючих; узагальнити знання учнів про правила поведінки; виховувати людяність, милосердя в душах людей.

Хід заняття:

I. Організація заняття.

II. Представлення теми заняття.

(На дошці запис: людина починається з ?)

Вчитель. На дошці записано тему сьогоднішньої розмови, але ви бачите, що останнє слово теми прикрите аркушем. Подумайте і напишіть на аркуші, яке слово на вашу думку слід дописати.

(Робота в групі „Велике коло”)

Презентація роботи в групі. (Кожен учень зачитує своє слово, найбільш повторюване слово вчитель записує на дошці).

Висновок: отже, на сьогоднішній виховній годині ми знову повернемося до того слова, на якому можна з впевненістю сказати тримається світ. Це слово - добро. Прочитайте, діти, запис на дошці: „Людина починається з добра.”

III. Очікувані результати.

То, про що ж ми сьогодні будемо вести розмову? Про добро. Ця розмова не буде першою на тему добра, вона просто буде продовженням наших попередніх бесід.

Щоб ви, діти, хотіли з'ясувати для себе під час сьогоднішньої виховної години. Подумайте хвилинку і дайте свої відповіді (застосовується інтерактивна гра „Мікрофон”).

На дошці запис. З'ясувати:

1. Що ж таке добро?
2. Де воно живе?
3. Яка родина у слова „добро”?

4. В чому суть слова „добро“?
5. Для чого потрібно творити добро?
6. Чи в змозі ми творити добро у 9 років?

IV. А для того, щоб відповісти на запитання, ми об'єднаємось у групи і надалі так працюватимемо.

1. Прошу всіх порадитися; зробити висновок і приготуватися до презентації спільної думки на питання „То що ж таке добро?“

(Робота в групах)

2. Презентація думок.

Отже, добро це: добре слово, лагідна усмішка, допомога, підтримка.
(На дошці - висновки дітей).

3. Вчитель. Кожна група висловила свою думку, але згадайте, як на уроках крім розповіді я використовую і наочність. Ось і сьогодні я також приготувала певні предмети. (Показую таблетку). Що це таке?

- Це таблетка. А скажіть, чи таблетка має відношення до добра? Має. Мабуть, багатьом із вас подобається професія лікаря. Це саме вони виписують рецепти від хвороб. У мене в руках картки з людськими хворобами: злість, грубість, лінь, егоїзм. Адже саме ці хвороби заважають добру. Ваше завдання: придумати засіб, який допоможе позбавитися людям негативних якостей і зробитися добрим.

Гра - „Рецепти доброти“

(Діти працюють у групах)

- 1 Група виписує рецепт від злості;
- 2 Група від грубості;
- 3 Група від ліні;
- 4 Група від егоїзму.

Презентація спільної думки.

Висновок: добро переможе зло.

4. Сказав мудрець: живи, добро звершай

Та нагород за це не вимагай.

Лише в добро і вищу правду віра

Людину відрізня від звіра.

Хай оживає істина проста

Людина починається з добра

5. Кажуть, діти, що коли народжується дитина, Бог запалює на небі зірку і посилає до дитини ангела - хранителя. Уві сні ангел цілує немовля тричі: в чоло - щоб росло розумним, в руки - щоб було трудолюбивим, в серденько, щоб було добрим.

У руках у мене запалена свічечка. Вона спалахнула ніжним полум'ям. Я підійду до вас і ви скажете, що вона дає для вас: тепло. Так, полум'я свічечки, як і душа людини тягнеться вгору. Свічечка - це неживий предмет і дає нам тепло, то що ми повинні давати тим, хто поруч біля нас. Мабуть набагато більше ніж неживий предмет.

V. 1) Дискусія наша продовжується і зараз кожна група складе невеличкий твір-міркування до нашої теми (робота в групах).

2) Презентація творів-міркувань „Чому людина починається з добра?„

VI. 3 першими ранішніми промінчиками сонце посилає дітям свою посмішку. І не раз ми замислюємось „ Який день у нашому житті найкраще запам'ятався?"

Мабуть, той, коли вам люди, що поруч вас, сказали щось приємне, коли вам допомогли, підказали, подарували. А це все, як можна назвати? Добро! Людина без добра немислима. Від одного доброго слова стає краще на думці і вже на краплинку радіснішим стане життя зі своєю найвищою наукою - мудрістю, в якій панує доброта.

Кожна людина має свій дім, птахи - гніздо, лисиці - нору, а як на вашу думку, де ж місце доброти, де живе добро? (Використовується інтерактивна модель „Мікрофон").

Але ж добро живе не саме. Воно має свою родину. Подумайте діти і скажіть мені родину добра.

(Робота в групах).

Доброзичливість, добродушність, добросовісність, доброчесність, добропорядність.

Вчитель. Добро, доброта живе серед людей, у серці, в душі людини, в її і усмішці, в її ділах. І живе добре не саме, а зі своїми добрими справами.

VII. А зараз переконаємось чи правильний наш висновок. Ви отримували домашнє завдання і підготували оповідання про своїх ровесників. Прошу, групи, ознайомити нас з вашою роботою.

(Виступ представників груп.)

1 група - оповідання „Недогадлива донька."

2 група - оповідання „Красиві слова і красиве діло."

3 група - оповідання „Три сини."

4 група - оповідання „Сім доньок."

Вчитель. Діти, чи підходять ваші оповідання до сьогоднішньої теми? Чому? (Діти доводять думку.)

Вчитель. Слухаючи ваші домашні завдання, я дійшла певного висновку і надіюсь, що і ви. То чого ж вчать ці оповідання? (Що дуже добре, коли ти когось пошкодуєш, але краще, коли ти станеш і допоможеш.)

Вчитель. Добро не залежить від зросту,

Добро не залежить від віку,

Добро з роками не старіє,

Добро, як сонце, завжди гріє.

VIII. Рефлексія. Що ж цінного ви взяли з нашої дискусії? (Відповіді учнів.)

1. Що добро творити просто.

2. Що людина без добра це не людина.

3. Що якщо і захворіла людина негативними рисами, то її можна вилікувати.

4. За добро ніколи не треба чекати нагороди.

Давайте поглянемо на дошку. Чи виконали ми завдання, чи в змозі дати відповіді на поставлені питання.

1. Людина починається з добра, тому що ...

2. Суть слова добро:

3. Чи зрозуміли ви, прослухавши оповідання, як можна помітити добро.

4. Для чого творити добро?

(Відповіді учнів.)

А ще одним із завдання було: виробити в собі бажання творити добро.

Хіба не в змозі ви уже зараз творити добро?

(Відповідь учнів: в змозі.) І на закінчення виховної години давайте переконаємось чи правильно ви зрозуміли, що людина і добро крокують поруч. Розкажіть, яку добру справу ви виконали за цей тиждень?

(Відповіді учнів)

Перед вами скарбничка. Ви напишете на аркуші паперу, яку добру справу ви вже вирішили зробити, після нашої бесіди. (Діти кидають аркуші в скриньку.) Через тиждень на наступній виховній годині ми відкриємо і дізнаємось чи дотримуєтесь ви свого слова, бо наступна виховна година буде присвячена тому, як ми дотримуємось своїх обіцянок, свого слова.

Хай світом править доброта,

Хам творить тисячі чудес.

Хтось добра знайти не вміє,

А воно в тобі й мені.

Часом радість нас минає,

Сумно на душі стає.

Та коли добра шукаєш,

Серце ти відкрий своє.

— Мені залишається сказати лише декілька слів. Будьте, діти, добрими, говоріть добрі слова, робіть добрі справи і добро завжди буде у вашому домі, родині, серці.

Етнографічний урок
«У нас одна
Батьківщина –
рідна Україна»

Єдина Україна

Тема. У нас одна Батьківщина – рідна Україна.

Мета. Сформувати знання учнів про народ, суспільство; про звичаї, традиції українського народу у весняну пору року; почуття гордості до рідного краю.

Хід заходу:

Діти заходять в зал – лісову галявину зграйкою.

Ведуча: Все прокидається поволі, зі сну зимового встає. Радіє гай, радіє поле, земля поталу воду п'є. Про яку пору ці слова? (*Про весну.*) А чи знаєте ви, що у наших предків рік починається не взимку, а з початком весни, із пробудження землі від зимового сну, із першою оранкою і сівбою. Весну зустрічали радісно, пишно, з піснями, танцями. Для свята обирали лісову галявину, на якій розквітли проліски, підсніжники, ряст. От і ми з вами прийшли на лісову галявину зустрічати Весну – красну. Її чекають всі: і люди, і рослини, і тварини. Всім хочеться тепла і сонечка. А якими словами ви можете привітати весну? Яка вона? (*Сонячна, чарівна, весела, зелена, квітуча, джюркотлива, радісна, гомін-ка і т.д.*) А які народні приказки ви знаєте про весну?

Діти: - Весна відмикає джерела річки.

- Весна ледачого не любить.
- Весняний день рік годує.
- Весна днем красна.
- Березень з водою, квітень з травою, травень з квітами.

Ведуча: - Квітуча, багатоголоса Весна. Що ж відбувається навколо нас весною?

Залітають дві сороки і говорять навперебій.

Сороки: - Ми знаємо! Ми знаємо!

Ведуча: - Це ж мої давні знайомі, сороки. Мабуть, знову якусь новину принесли.

1 сорока: - А як же, ми без новин не можемо!

2 сорока: - В лісі таке робиться, таке робиться, щось дивне та казкове!

Ведуча: - Та не скрекочіть ви так, розповідайте все по порядку.

1 сорока: - Сніги розтали, пташки з вирію повернулися, перші квіточки з'явилися, а це тому, що...

2 сорока: - Мов на крилах диво – птиці на великій колісниці
Синьоока, світлолиця мчить краса Весна – дівиця.

1 сорока: - Вся вона, як та царівна, пишна, гарна і чарівна,
Мов та річечка ступає і усіх теплом вітає.

Ведуча: - Он воно що! А ви бачили її саму?

2 сорока: - Ні, не бачили.

1 сорока: - Не бачили, але вже повернулись граки, а вони на своїх крилах весну несуть.

2 сорока: - Ну, звісна річ, весну несуть.

Ведуча: - А щоб весна швидше знайшла до нас дорогу, давайте закличемо її веснянкою.

Пісня – хоровод « Весняночка – паняночка». Чути сумну зимову музику.

Зима(за кадром): - Не вийде у вас нічого! Не прийшов ще час весни! Я, Зима, справжня господарка на землі!

1 сорока: - Оце так!

2 сорока: - Кликали Весну! А пришла Зима!

Зима: - Помовчте, скрекотухи! А то зараз напушу на вас морозу і перетворю вас на бурульки!

Ведуча: - А й справді, пані Зимо! Ти, мабуть, заблукала і не помітила, що тобі вже давно час піти від нас. Чого ж ти ще тут?

Зима: - Я сама знаю, коли піти! Не діждати вам весни, не прийшли її ще дні!

1 сорока: - То що ж нам робити?

2 сорока: - Не можна дозволити холодній Зимі вічно панувати!

Ведуча: - Я щось придумала!

Сороки: - Що!?(разом)

Ведуча: - Ми покличемо на допомогу весняні місяці. Діти, подумайте, який перший місяць взяла Весна собі в помічники?

Діти: - БЕРЕЗЕНЬ!

Ведуча: - То ж закликаємо березень!

1.Трудився лютий до світанку	2. Мороз і другу ніч старався,	
І заморозив геть струмок,	Припорошив льодок сніжком.	
А березень підкрався зранку,	Та знову березень сміявся,	І
схрумав нишком весь льодок	Злизнув усе те язиком.	

3. Зима ще злиться, бідолаха, а все ж весна бере своє.

І березень бурульки з даху, немов цукерочки, жує.

З'являється хлопчик – Березень.

Березень: - Я перший місяць у весни, я пролісковий цвіт, я пережив зимові сні і відродився знов на світ.

Ведуча: - Синьоокий Березню, допоможи нам Зиму прогнати, Весну зустріти.

Березень: - З радістю! Я приходжу на землю з веселими струмочками, ось послухайте їх дзвінку пісню. (*У грамзапису.*)

Ведуча: - Іди, Березню, сідай на пеньочок! А ми своєю веселою пісенькою розбудили струмочки. А де ж вони?

Струмочок 1: - Ми струмочки весняні, ми струмочки голосні.

Струмочок 2: - Ми цілу зиму спали, на весну чекали.

Струмочок 3: - А тепер прокинулись, відразу бігти кинулись.

Танець струмочків. З'являються підсніжники.

1 сорока: - Ой, дивіться яка краса! Земля прокинулась, умиласть! Відразу квітами укрилась.

2 сорока: - Всі маленькі, всі біленькі, мають ніженьки тоненькі.

1 сорока: - Зараз ми їх назриваємо.

2 сорока: - Всіх з весною привітаємо!

Ведуча: - Зачекайте, сороки-білобоки, хіба ви не знаєте, що ні в якому разі не можна зривати підсніжники?

Сороки(разом): – А чому?

Ведуча: - Діти, поясніть сорокам, чому не можна зривати квіти?

Діти: – Бо їх в лісах залишилося дуже мало.

– Бо підсніжники занесені до Червоної книги.

- Бо потрібно берегти природу.

Сороки(разом): – Добре!

1 сорока: - Ми не будемо квіти рвати.

2 сорока: - Будемо їх охороняти.

Ведуча: - Чомусь не приходить до нас Весна, мабуть сили Березня замало, Зиму він може лише зупинити. Що ж нам робити?

1 сорока: - Ми підемо Весну зустрічати.

2 сорока: - Покажемо їй шлях сюди.

Ведуча: - Добре, летіть, але не затримуйтеся. (*Сороки вилітають із залу.*)

Ведуча: - Березню, а що ти порадиш нам?

Березень: - Зверніться до мого брата, а звати його...КВІТЕНЬ!

Ведуча: - А щоб Квітень швидше прийшов до нас, давайте пригадаємо, що ми знаємо про Квітень.

Діти: – Квітень води підбирає, а квіти розкриває.

- Квітневі роботи на Май не відкладай.
- Сон на зиму відклади, діло у квітні зроби.
- У квітні ластівка день починає, а соловейко закінчує.

Чути в грамзапису спів пташок, з'являється Квітень і Подоляночка з вербовими гілочками.

Квітень: - Я - Квітень, славний квітникар. Вам сонячно і рясно заквітчую ліси, гаї духмяним цвітом–рястом.

Ведуча: - Скажи нам, місяцю Квітню, хто ця гарна дівчинка, що прийшла з тобою?

Квітень: - Це моя подружка Подоляночка – героїня чудової стародавньої веснянки.

Подоляночка: - Добрий день усім моїм друзям – хлопчикам та дівчаткам.

Квітень: - Я приніс вам одне з найбільших народних свят – Великдень. Саме з цим днем народи пов'язують прихід Весни і народження природи.

Подоляночка: - Я принесла гілочки свяченої верби. За тиждень до Великодня, у Вербну неділю святити вербу. (*Злегка б'є гілочкою Квітень і промовляє*): Будь великий, як верба, а здоровий, як вода, а багатий, як земля.

Квітень: - Ой, чого це ти мене б'єш?

Подольночка: - Хіба це я? Це свячена верба. Вона перша прокидається, і її пухнасті котики будять усіх до роботи. Вставайте, вставайте, наступив Білий тиждень. *(Роздає дітям гілочки.)*

Котики – воркотики всілися рядком, поїть сонце котиків теплим молоком.

Котики – воркотики в мене на вікні, котики – воркотики – гості весняні.

Не глядить на котиків лиш вусатий кіт, мабуть зна, що котики – вербовий цвіт.

Хоровод з вербовими гілочками.

Ведуча: - Молодці, гарний поводили хоровод. Подольночко, я бачу в тебе ще кошик є, мабуть, у ньому щось цікаве .

Подольночка: - У мене повний кошик писанок і крашанок, сама їх виготовляла у Великодню суботу.

Квітень: - А хіба писанка і крашанка – то не одне і те саме?

Подольночка: - Звичайно, ні!

Ведуча: - Зовсім не одне й те саме. І наші діти це знають. Поясніть місяцю Квітню, чим відрізняються писанка і крашанка.

Діти: - Крашанки – це яйця, пофарбовані в один колір.

- Писанки – це витвір мистецтва, вони розписуються візерунками.

Подольночка: - Я дуже люблю гратись у Великодні ігри з Писанками. Ведуча і ми з тобою пограємо.

Гра з писанками.

Ведуча: - Квітень подарував нам радісне свято Воскресіння Христа й оновлення природи. Але Весна так і не змогла повністю вступити в свої права.

Квітень: - Мабуть, наших з Березнем чар замало, щоб Весна прийшла. Давайте покличемо наймолодшого брата.

Ведуча: - І наші діти знають, як його звати.

Діти : - ТРАВЕНЬ!

Травень: - Я – Травень теплий, дощовий, іду і весело співаю.

Вітаю небо сонечком ясним і тішу землю чарівним розмаєм.

От і я! Доброго дня, друзі.

Ведуча: - Допоможи нам, Травню, Весну закликати.

Травень: - Я з радістю вам допоможу. Я готую землю до появи Весни.

Я травень, всім даю тепло, щоб на землі уже жило.

Несу ясне проміння й світло, щоб ожило усе й розквітло.

Залітають сороки.

1 сорока: - Іде! Іде! Уже зовсім близько!

Ведуча: - Хто іде?

2 сорока: - Весна! Весна іде!

Травень: - Зустрічайте!

Танець Весни з Покривалом.

Весна: - Привітанням журавля я пробуджую поля,

Небеса та ручаї і заквітчую гаї.

І мене звати, відгадали? Я...

Діти: - ВЕСНА!!!

Всі діти: - Здрастуй, Весно! Що ти нам принесла?

Весна: - Всім хлоп'ятам – по гудочку. А дівчатам – по віночку,

А деревам – цвіту, а на поле – жита,

На травичку – росу, на дівчаток – красу.

На хлоп'яток – силу, щоб росли й міцніли.

Ведуча: - Дякуємо, пані Весно, що до нас завітала. То ж посвяткуй разом із нами. Весна побажала нашим хлопцям сили. Нумо, хлопці – козачата, всі ставайте танцювати.

Виходять козаки.

Козак: - Гей, козаки! Ви чули?

Козаки (по черзі): - Що? Га? Де? Коли?

1 козак: - На Україні свято настає, весні козацтво шану віддає.

2 козак: - То ж ми хіба що, вітаймо!

3 козак: - Гей, веселая музика, жартівлива, жвава.

Затанцюймо у танку, щоб земля дрижала!

«Козацький танець».

Весна: - Нічого тут і сказати, танцюристи ви завзяті.

Ведуча: - А дівчата в нас – майстрині. Квіти, якими Весна прикрашала землю, вишили на рушники. Ще й вірші про них знають.

1. Вишивала я рушник власними руками. Вишивала залюбки всіма кольорами.

2. Наш український вишитий рушник – це доля, і надії, й сподівання.

І де б не був, то не забудеш ти повік неперевершене, чарівне вишивання!

Танець «Рушник».

Ведуча: - І на завершення хочу нагадати давній звичай нашого народу: Весні дарували хліб.

Весна: - Наш обов'язок, малята, з вами оцю красу й чарівність зберегти,
Щоб милуватися полями і лісами, бо більш ніде такого краю не знайти.

Ведуча: - Ми хочемо пригостити короваєм і дітей і гостей.

Екологічний бумеранг

«Я - син своєї

землі»

Тема. Я - син своєї землі.

Мета. Сформувати знання учнів про народ, суспільство; почуття гордості до рідного краю.

Обладнання: фонограми пісень.

Ведуча: - Добрий день, мешканці прекрасної голубої планети! Добрий день! Сьогодні в нас свято – день народження нашої Землі.

Дитина: - Наша планета Земля – щедра вона і багата: гори, ліси й поля – дім наш рідний, малята.

Дитина: - Збережемо Землю, бо вона одна, іншої такої ніде нема.

Пісня «Запитало сонечко».

Ведуча: - Велика наша планета Земля. Скільки на ній прекрасного та надзвичайного: безмежні простори, і гори, що ховаються в хмари, і сині–сині моря! І жителів на ній дуже багато, і кожний з них – це маленьке чудо. Але люди часто забуваються про це, і тоді димлять труби, чути постріли, гинуть тварини і рослини...

Під легку музику чути голос Землі.

Я – планета Земля.

Голос мій почуйте скрізь.

Все навколишнє страждає:

Це ж «прогрес»-бо наступає!

Де конвалії цвіли, -

Там одні лиш пустирі.

Де текла прозора річка,

Там нема уже потічка.

Всі дерева при дорозі порубали...

А колись вони нас радо зустрічали.

Мчать машини! – Чаду – жах!

Що не витрима і птах.

Клуби диму з труб валують,
Так природоньку «рятують»!

Стогну я і ледве диха,

Промовляю людям стиха:

- Що ж мене так занедбали, у брудний курінь сховали,

Де ні сонця, ні дощу?... Вам такого не прощу...

Та й самим вам, бідні люди, тяжко жити далі буде.

Ведуча: - Діти, ви хочете врятувати свою планету?

Діти: (всі) - Дуже хочемо!!!

Голос Землі: - А ви знаєте головні біди своєї планети?

Ведуча: - Знаємо і розкажемо їх.

Дитина: - Димлять заводи, все навкруги у пилі, а тим часом всі дерева
стогнуть.

Повсюди їздять і газують автомобілі, в болоті і пилюці просто тонуть.

Дитина: - А щоб побудувати нам заводи, рубають ліс і забруднюють всі
води.

Дитина: - Без води все висихає, вмирає, пустелі вкривають долини
безкраї.

Дитина: - Ростуть ліси, ростуть сади, та ось приходять люди.
Рубають в корінь, щепки лиш летять. Не думають, що Землю вони гублять.

Голос Землі: - Знати проблеми мало! Як будете Землю рятувати?

Ведуча: - Ми хочемо всіх дітей, всіх людей навчити любити рідний дім,
охороняти землю і дружити з її красою.

Голос Землі: - Завдання нелегке. Але якщо ви готові спасти наше
довкілля від біди, то будьте ви природі другом, йдіть і садом, полем та ще й
лугом,

будьте ви природі вірним другом,

не стопчіть навіть і трави, ви скажіть їй: - Зелений, живи!

Коли лісом будете іти, теж посійте зерна доброти,

побажайте дереву і пташці, щоб вони жили у мирі й щасті!

Пісня «Природа просить порятунку» сл..О. Іванової, муз. М. Ведмедері.

Ведуча: - Діти, матінка Земля поклала на нас величезну відповідальність, тож давайте її не підведемо.

Дитина: - Розгорнувся дивами обрій вдаль від батьківських воріт.

Ми безстрашні, ми хоробрі вирушаєм в зелен – світ.

Дитина: - Ми зустрінем неодмінно пісню, труд, навчання, сміх.

Привітай ти ж, Земле, нас, малих дітей твоїх.

Танець «Українська полька».

Ведуча: - Рідна земля... Ці слова сповнені глибокого, хвилюючого змісту. Перед кожним із нас постає неосяжний, розмаїтий світ природи і рослин, чарівні краєвиди, чисті джерела, глибокі озера, дрімучі ліси та високі гори.

Дитина:

Природа споконвічно не жаліє нам нічого,
Даруючи щедро всі свої дари...

А від нас щоденно просить одного,
Щоб до неї люди добрими були.

Дитина:

Я прошу вас, люди добрі,
Не засмічуйте ви нас!

Збережіть для покоління,
Що прийде вже після вас.

Природа: - Я – Природа. Все під владою моєю: гриби у лісі і ромашка в лузі, тихі верби над рікою, зігрітий сонцем колосок пшениці. Я – Володарка Земна. Я поведу вас у світ чарівної природи, покажу красу нашого довкілля, але пообіцяйте, що по дорозі ви будете допомагати всім, хто потребує вашої допомоги.

Діти: - Згодні.

Виходить Лісова красуня. Звучить шум лісу.

Лісова фея: - Прислухайтесь, жодна музика не може бути такою проникливою, як шум лісу. Ліси треба берегти! Обов'язково треба! Зникнуть ліси – змілють ріки, загинуть звірі, риба, зміниться клімат, матінка-Земля перетвориться на пустелю. Коли до вас ішла, сталася біда: на дерево натрапила я, що хтось зламав.

Діти: (разом) - Та це ж берізонька.

Ведуча: - Може, берізоньку вітром зламало?

Берізка: - Люди недобрії пострічалися. Тому віти мої обламали всі.

Ведуча: - А хто ж допоможе берізці?

Діти: - Ми допоможемо! Полікуємо білесеньку, будемо щодня поливати, стане вона зелененька та веселенька .

Дитина:

Прошу вас, із берези
Ви соку не точіть,
Ви краще їй сестричку
Зелену посадіть .

Дитина:

Ви краще їй шпаківню
Поставте на гілках,
Щоб прилетів до неї
Друг лісу, добрий птах.

Пісня «Берізонька» муз. В. Таловирі, сл.. І. Волкуневича.

Лісова фея: - Зупиніться, люди! Лихо нам буде, коли повирубуюмо ліси!
Той, хто виростив хоч одне дерево, хто почув, як зашелестіло його молоде
листя, той пізнав справжню радість.

Дитина: Ми посадимо липи і клени – буде село усе зелене.

Ми посадимо в полі тополі, хай вони зростають поволі.

Дитина: - Ми обсадимо садочок бузками, прикрасимо клумбу квітками.

Хай ростуть дерева і квіти, хай будуть здоровими діти.

Дитина: - Як виросту – збудую хату, на хаті колесо приб'ю,

А там я поселю крилату лелечу клекітну сім'ю.

Нехай розводиться, гніздиться по всіх деревах і хатах.

Нехай мені щоночі сниться, що я літаю, наче птах.

Гра «Хто далі пройде»: від старту, на кожен крок, називати дерева,
звірів.

Ведуча: - Вода... Ось вода... Рука тягнеться до води... Про що може
думати людина в таку мить? Звичайно, про святість води. Бо скільки нашої
пам'яті на Землі, людина завжди тяглася до річки, до озерця, до джерела.

Виконується пісня « Цілюще джерело».

Фея Води: - Я – джерело життя! Я – Фея Води. Без води немислиме
життя ні людей, ні тварин, ні рослин. Та не всі розуміють цінність моєї води:
забруднюють річки та озера, засипають джерела та ставки.

Виходять діти – «річки».

Дитина:

Ой, річки рятуйте, люди,
Витягайте із них сміття,
Що кидають в них усюди
І не дають воді життя.

Дитина:

Мотлохом та склом побитим
Вкрились русло, береги.
Не хотять вже воду пити
З мене коні і воли.

Пісня – танок річок: «Кап – Кап».

Ведуча: - Від чого ще залежить здоров'я людини? Відгадайте діти: що це, котре не бачиш, не можеш до нього доторкнутись і разом з тим необхідне тобі для життя?

Діти: Повітря. Воно прозоре і невидиме.

Фея Повітря: Так, я Фея Повітря, і від моєї чистоти залежить життя всього оточуючого. Але люди забруднюють мене. Чорним димом димлять заводи, тисячі машин викидають свої гази.

Яка біда, яка біда! Це ж так жахливо!

Зчорніло місто і село, трава зів'яла і пропала.

І навіть птахи перелітні вже не летять у ці краї.

Ведуча: Фея Повітря, не переживай, ми – маленькі екологи, допоможемо, адже Повітря, Вода і Ліс – дуже важливі для життя людей, тварин і рослин.

Дитина: Рятуємо чисте повітря. Рятуємо воду –

В морях, в океанах і великих річках.

Рятуємо рідкісних птахів – не всі ще породи,

А ті що зникають в полях, у лісах, на лугах.

Дитина: Рятуємо злаки. А потім рятуємо квіти.

Рятуємо світанки – від кіптяви, гару й димів.

Рятуємо тишу, щоб тиші мовчати й радіти:

Дитина:

Помирати рибка стала,
Так забруднена вода,
Вже купатись перестала
В каламутті дівтора.

Дитина:

Задихаюсь від бензину,
Масла, бруду, хоч умри
Як почнуть свої машини
Мити в річці шофери.

Рятуємо вулицю від голосних двигунів.

Дитина:

Рятуємо землю. А також рятуємо небо,

Рятуємо мрії. Кохання солодкий мотив.

Рятуємо ніжність. Від кого рятуєм ? Від себе.

Поки не пізно і можна хоч щось зберегти.

Природа: А як ж ви це зробите, як мене врятуєте?

(Хлопчик і дівчинка виносять «Червону книгу»)

Дитина:

В червону книгу ми занесли

Світ неповторний та чудесний,

Що поступово вимирає,

Давно рятунку в нас благає.

Дитина:

Природа рідна – наша втіха,

Тож хай вона не знає лиха.

Ми всі господарі природи,

Тож збережемо її ми вроду.

Виконується пісня «Як прекрасна земля» муз. Б. Фіготіна, сл..Ф. Лаубе.

Дитина:

Наче в казці побували ми сьогодні,

І красива вся природа, і багата!

Будемо тебе ми всі любити,

Будемо завжди оберігати!

Дитина:

Я землі своєї паросток зелений

Я землі цієї крапля дощова,

Заплелись у мене, приросли до мене

Й жито, і дерева, квіти і трава.

Мотиваційна дискусія
«Чи знаєш ти
свій рідний
край?»

Тема. Чи знаєш ти свій рідний край?

Мета: Виховувати в учнів почуття прекрасного, любові до свого рідного краю у будь – яку пору року, шанобливе ставлення до неї; розширювати знання школярів про пори року; формувати вміння встановити взаємозв'язок між природними об'єктами; розвивати кмітливість, швидкість мислення, творчі можливості учнів; прищеплювати вміння знаходити у кожній порі щось особливе, неповторне.

Обладнання: епіграф, малюнки, вірші, презентація.

Хід заходу:

Учитель: Наше довкілля, рідна природа чарує нас в усі пори року. Ми маємо пишатися тим, що доля подарувала нам цю диво-чарівну й неповторну красу. Спілкування з природою дає найбільшу насолоду та радість, викликає найпалкішу любов до рідного краю, до життя. Природа є джерелом натхнення для художників, письменників, композиторів.

Антоніо Вівальді , відомий італійський композитор, написав цикл із чотирьох скрипкових концертів. Кожен концерт присвячений одній із пір року і складається із трьох частин, що відповідають кожному місяцю. До того ж кожний концерт супроводжують вірші, авторство яких достеменно невідомо, проте іноді приписується самому композиторові.

(Звучить музика, учитель читає сонет)

Сонет:

Промерзло тремтіти пори снігової
При лютому віянні вітру страшного,
Нестіся, щокроку збиваючи ноги,
І бити зубами від стужі значної.

Вчитель: До нас сьогодні завітали особливі гості. Вам хочеться довідатись, хто ж вони? Зачекайте, треба спочатку відгадати загадки
(після відгадування пори року виходять і займають підготовлені місця)

Коли з дерев всі листочки злітають,
Коли вже на південь птахи відлітають,

Коли небо сіре, холодний дощ ллється,
Оця пора як зветься? (Осінь)

Раптом в лісі посвітліло,
Стало всюди чисто й біло.

А тепла чогось нема.

Це прийшла до нас... (Зима)

В небі ластівка летить,
З вітром листя шелестить,
Воду п'є лелека.
Сонце палить. (Спека.)

Дозріває жито.

Яка пора?

Відповідь (Літо)

У лісах струмки пустила,
Землю травами встелила.
Перші квіти принесла.
Чарівна моя...(Весна)

(Пори року по черзі розповідають вірші про себе.)

Осінь

Так-так. Я справді Осінь-чарівниця,
Ходжу ось тут по наших ріднім краях.
Фарбую світ, готую всім гостинці,
І вас у лісі жовтому вітаю!
Бо все до толку довести я мушу,
Озимину зазеленити на полях,
Налити соком-медом кожну грушу,
Почервонити яблука в садах.
Засолодити кожну ягідку калини,
Надати їй приємний аромат.

Це все потрібно дуже для людини
І кожному із вас це треба, чи не так?

Зима

Зима красуня, біля чарівниці!
В ній стільки дива дивного, краси!
І снігу білого нанесено по вінця,
І віхол та хурделиць голоси!

Поглянь, які ялиночки красиві:
Зелене гілля в білому сніжку.
А часом враз прийдуть тумани сиві —
Як не любити казку отаку!

Летять сніжинки, наче біле диво,
Мете пороша, бо її пора.
У лісі, в полі стало так красиво,
А глянь же, як змінилися гора!

А сонце блисне, всюди заіскриться,
І сніг заграє барвами всіма.
Така чарівність навіть не присниться —
Це все чаклунка білая зима!

А іній на деревах волохато
Розвісив чари — серце завмира!
Зима на казку чарівну багата,
Така прекрасна, радісна пора!

Весна

Чуєш? Жебонять струмки!
Чуєш? Цвірінчать пташки!

Глянь! Бруньки он на гіллі..
В синім небі — журавлі...

Перші проліски цвітуть,
Перші джмеликі гудуть
Це прекрасна й чарівна
В гості йде до нас весна!

Скоро прилетять в гаї
Голосисті солов'ї,
Будуть радо щебетать,
Будуть весноньку вітать.

Літо

Як же влітку не радіти?
В небі — сонце, в лузі — квіти.
І трава навкруг зелена
Так і лащить до мене.

В небі жайворон, як дзвоник,
А в траві стрибає коник.
Я за ним біжу завзято,
Хочу коника впіймати.

Вже ось-ось його торкаю,
Він лиш — стриб! — і вже немає.
Не знайти його ніколи,
Бо зелений має колір.

Вчитель. Діти, а яка ваша улюблена пора року?

(Діти попередньо поділені на групи, кожна з них шукала цікаву інформацію про певну пору року.)

Вчитель: Першим надамо слово пошуковцям, які представляють осінь.

Пошуковці.

Осінь. Яскраве сонечко поступається дошкульному вітру, а той мовби нагадує – час подбати про теплі речі, бо незабаром зима. І тільки осінні квіти, не зважаючи на погоду, дарують нам свою ніжність, ще раз підкреслюючи, що ця пора року особливо прекрасна та неповторна.

(Діти доносять до слухачів підготовлену інформацію про осінні квіти)

А ось послухайте осінні прикмети:

Антонівка добре вродила - наступного року хліб уродить.

Багато ягід - зима буде сувора.

Багато шишок на соснах та ялинах - на холодну зиму.

Багато павутиння - на довгу суху осінь.

Болото зазеленіє після дощу - буде моква.

Будяк не колеться - бути дощу.

В осінній час сім погод у нас: сіє, віє, крутить, мутить, припікає й поливає.

Вересень слухає погоду січня.

Вечірній ліс тепліший за поле - на негоду.

Восени багач, а навесні прохач.

Восени день блисне, а три кисне.

Восени і в горобця є питво.

Восени й горобець багатий.

Восени листопад швидко минув - чекай суворої зими.

Вранці у низинах суха трава - вночі чекай дощу.

Вранці трава пахне сильніше звичайного - на дощ.

Горіхів та жолудів багато, а грибів мало - зима буде сувора.

Горобина вродила рясно - осінь буде дощова, а зима морозяна.

Горобина, калина, чорна бузина достигли рано - чекай лютої і сніжної зими.

Грім у вересні віщує теплу осінь.

Осінь: Дякуємо пошуковцям за цікаву інформацію, а на згадку про золоті дні, заспіваємо зі мною осінню пісню.

Вчитель: А тепер послухаємо команду, яка підготувала цікаву інформацію про зиму.

Дослідники зими: В народі говорять: “Зима прийшла і празничків привела”. І дійсно. Взимку майже щодня – свято. Ми ж виділили серед них найбільші. *(Діти розповідають про зимові свята та традиції.)*

Зимові прикмети

Гусак лапу піджимає - холод викликає.

Довгі гілки ялинки перед метелицею згинаються, до ясної погоди розпрямляються.

Ворони і галки кружляють у повітрі - буде сніг.

Курка на одній нозі стоїть - до морозу.

Чим вище сідає курка на сідало, тим сильніше буде мороз.

Коні сплять стоячи - до холоду, лягають - до тепла.

Заєць приходить у сад - бути зимі суворою.

Дим без вітру на землю лягає - чекай снігу, піднімається з труби стовпом - до морозу, опускається з труб вниз і розстилається по землі - до відлиги.

Пухнастий іній на деревах та кущах - чекай сонячного дня.

Якщо вночі або рано вранці при слабкому вітрі йде сильний сніг, вдень встановиться ясна, сонячна погода.

Снігова крупа - ознака близької відлиги.

Якщо після снігопаду білка залишає гніздо, спускається з дерева і бігає по снігу, скоро встановиться тиха погода.

Якщо сніг припинився після обіду або ввечері без прояснення небосхилу, на наступний день чекай снігопаду.

У мороз на льоду виступає вода - незабаром настане відлига.

Червоний вогонь у печі - до морозу, білий - до відлиги.

Якщо жар в печі швидко гасне, значить, буде відлига.

Подув північний вітер, хмар немає - буде мороз.

Лід тріщить - морозна погода встановилася ненадовго.

Сніг під ногами сильно скрипить, а голоси чути далеко - буде похолодання.

Зірки блимають до холоду.

Якщо хмари йдуть проти вітру, чекай снігу.

З'явилися хмари з півночі - тепла не жди.

Падають великі сніжинки - до відлиги.

Якщо в мороз запотіли вікна, чекай потепління.

Взимку тяга в печі сильна - чекай морозу, слабка-відлиги.

Чистий блакитний колір неба взимку - до ясної погоди.

Горобці ховаються в укриття, під дах або забираються в купи хмизу на мороз або до заметілі.

Снігур під вікном цвірінькає - до відлиги.

Якщо вночі був іній, вдень випаде сніг.

Зима: Дуже цікаву інформацію ви нам повідомили. А тепер для відпочинку заспіваємо пісню.

Вчитель: Дітки, помічники весни, а що цікавого ви нам розкажете?

Помічники весни: Весна дійсно казкова пора року все пробуджується від довгого зимового сну, ми сьогодні хочемо здивувати вас весняними казками.

(Діти по черзі розповідають весняні казки)

Прикмети весни.

Весна - наші батько й мати.

Весна кличе в поле.

Весна красна квітками, а осінь - пирогами.

Весна ледачого не любить.

Весняне сонце як дівчини серце.

Весняний день рік годує.

Високо і швидко пливуть у небі хмари - на гарну погоду.

Грак прилетів - через місяць зійде сніг.

Де ластівка не літає, а в квітні додому прилітає.

До першого грому земля не розмерзається.

Довгі бурульки - на тривалу весну.

Зійшов у березні сніжок - берися за плужок.

Коли квітень з водою, то травень з травою.

Ластівка в квітні день починає, а соловей кінчає.

Ластівки низько літають - дощ обіцяють.

Мусій, гречку сій, як хочеш кашу їсти.

На теплового Олекси (30 березня) шука лід хвостом розбиває.

Пізня весна не обдурить.

Побачив шпака у дворі - знай: весна на порі.

Ранні ластівки - щасливий рік.

Весна: Я про себе дізналася багато цікавого. Давайте зараз, щоб наші серденька зігрілись теплом, всі разом заспіваємо весняну пісню.

Пісня «Весна прийшла»

Вчитель: Настав час і послухати про найтеплішу пору року – літо.

Дітки літа: Багато хто мріє, аби літо тривало увесь рік: як хороше піти у сад і заслухатись чарівним щебетом пташок. Саме тому ми підготували цікаву інформацію про пернатих.

(Діти доносять до слухачів підготовлену інформацію птахів, які радують нашу душу своїми чарівними голосами влітку.)

Літні прикмети

Комарі літають роєм – на погоду.

Ворони каркають – на негоду.

Горобці купаються зранку в пилюці – скоро жди дощу.

Журавель танцює – на потепління.

Якщо квітки картоплі похилилися вниз – буде погана погода.

Листя папороті скручується донизу – буде ясна погода.

Чим дрібніші краплі дощу, тим довше дощитиме.

Часті блискавки в червні віщують гарний урожай зернових.

Веселка з'явилася на заході – жди дощу, а коли на сході – буде гарна погода.

Якщо під час дощу похолодає, то погода стане кращою.

Глухий грім – на тихий дощ, а голосний-на зливу.

Зранку чути безперервний грім – надвечір піде дощ з градом.

Ранковий туман – на гарну погоду.

Коли влітку багато оводів, то буде гарний урожай огірків.

Увечері голосно сюрчать коники – буде гарна погода.
Якщо літо дощове, то зима буде сніжна і морозна.
Коли бджоли вранці виграють, то буде жарка погода.
Ластівки літають низько і граються – буде дощ.
Якщо кроти нарили високі купини, то буде ясна і тепла погода.
Літній ранковий туман – на ясну погоду.
Мурашки ховаються – на грозу.
Комахи ховаються в листя дерев – на дощ.
Корови лягають спиною до дверей – буде гарна погода.
Коли липень жаркий, то грудень буде холодний.
Після сухого і спекотного літа наступний рік буде врожайний.
Блідий місяць – на погоду.
Коли навколо сонця видно білясте коло – того дня чекай бурі.
Чистий схід сонця – на суху погоду.
Місяць-молодик ріжками вниз – незабаром чекай дощу.
Коли комарі і мухи кусають, жди дощу.
Горобці літають зграями – на суху і ясну погоду.
Кроти вилазять із землі – буде дощ.
Спала вода в річці – буде дощ.
Багато горіхів – голодний рік.
Багато жолудів на дубах – на теплу зиму.
Якщо влітку на вишні цвіт, то буде тепла і суха осінь.
Якщо буряки влітку ростуть особливо високі – зима буде сніжна.

Літо :А щоб згадати мої теплі дні заспіваємо літню пісеньку. Пісня «Літо»

Вчитель: Кожна пора року має свою неповторну красу.

Наша Україна красива у будь – яку пору року. Багато хто вважає найкращою весну, бо все навколо оживає, буяє травами і квітами, садами і гаями наповнюються співом птахів. Хтось любить літо, бо воно манить нас покупатися й позагоряти на сонечку, скуштувати солодких кавунів і динь, помилуватися достиглим хлібом. А кого не зачарує краса осіннього лісу або біла казка красуні - зими?

Класний лекторій

*«Я маю право, кожна
людина має право...»*

Тема. Я маю право, кожна людина має право...

Мета. Закріпити знання дітей про права дитини, проголошені в Декларації; розповісти учням про їхні права й свободи, визначені Конвенцією про права дитини; вчити толерантно ставитись до прав інших людей; правильно реалізовувати свої права; розвивати уміння знаходити компромісне рішення; виховувати в учнів поважне ставлення до власної особистості та інших.

Обладнання. Конвенція про права дитини, Конституція України, альбоми, фарби, карта України, плакат «Календар правових дат», великі картки, на яких написані основні права дитини, визначені відповідною Конвенцією.

Епіграф: «Легше любити весь світ, ніж одну дитину»

(В. Сухомлинський).

« Кожна дитина має право на увагу, на ласку, на повагу» (Є. Аркін)

Хід заняття:

I. Організація класу

Ти знаєш, що ти — людина?

Ти знаєш про це чи ні?

Усмішка твоя — єдина,

Мука твоя — єдина,

Очі твої — одні.

II. Основна частина уроку

1. Вступне слово вчителя:

Кожен народ любить свою Батьківщину, робить усе для процвітання своєї держави, для її слави, свободи, незалежності. А ми живемо в Україні і теж усім серцем любимо нашу милу, дорогу країну, хочемо, щоб вона стала процвітаючою, сильною, завжди була вільною і незалежною, бо всі ми громадяни нашої Вітчизни, патріоти, люблячі сини і дочки України.

Ось погляньте на карту Європи. Тут багато є різних країн. Кожна з них має свою територію — землю, свою мову, культуру, історію і свої символи.

Україна, наша Батьківщина, розміщена у центрі Європи. Вона також має свою землю, мову, культуру, історію, звичаї, традиції і державні символи.

Ми з вами — патріоти і громадяни, які покликані захищати свій край від ворогів, трудитись так невтомно й завзято, щоб жилося всім добре, найкраще у світі, бо кожна людина має право на достойне і радісне життя. А яке завдання стоїть перед учнями? (Відповіді учнів)

2. Пояснення вчителя:

Вчитель (читає слова В. Симоненка). Діти, погляньте у свої люстерка. Кого ви там бачите? В кожному люстерку різне відображення, але водночас там можна побачити гарне, чепурне, усміхнене, розумне обличчя. Так-так, саме усміхнене, адже що може бути кращим за усмішку дитини. (Звучить пісня «Усмішка»).

- Діти, про що співається у цій пісні? Вірно про дружбу. А тепер погляньте на екран і скажіть, чому звірі з казки «Бременські музиканти» такі веселі?

- Відгадайте загадку: «В тата хлопчик неслухняний, він незвичний, дерев'яний, в школу не схотів іти, не минуть йому біди.»

- Скажіть, будь ласка, чим знехтував дерев'яний хлопчик у казці «Пригоди Буратіно»?

- Дітки, зверніть увагу на наступного казкового героя.

- Що накоїла Лисичка? Так, вірно вона позбавила життя Колобка. А що, на вашу думку, допомогло б Колобкові залишитися живим?

- Ой, а хто це просить про допомогу?

До різних казусів, бува, призводять нас дороги.

Чи ж завжди маємо права ми на медичну допомогу?

- Пригадайте та скажіть, хто надав допомогу півнику? А як вчинили б ви в такій ситуації, і до кого б звернулися, якщо самі не змогли б зарадити біді?

- Зверніть увагу на екран. Малюнок до якої казки ви бачите?

- Висловіть своє ставлення до баби, відповідь починайте словами: «Я думаю, що баба несправедливо...»

- Діти, а кому з казкових героїв батько зробив срібний човник та золоте весельце?

- Хто з вас пригадає слова казки, якими можна описати любов матері до Івасика?

- Всі люди мають працювати. Бо, хто не робить, той не їсть. Але коли ж відпочивати? Хто впізнає наступного героя?

Я не скаржусь і не плачу. Лиш працюю і працюю.

- Хто з вас пригадає слова казки якими можна описати любов матері до Івасика?

- Всі люди мають працювати. Бо, хто не робить, той не їсть. Але коли ж відпочивати? Хто впізнає наступного героя?

Я не скаржусь і не плачу. Лиш працюю і працюю.

Відпочинку геть не бачу, рук і ніг уже не чую.

Так стомилась, любі діти, що й словами не сказати.

Хто допоможе, що робити, де права свої узнати?

- Яким правом дівчинки знехтувала мачуха?

«Я коза-дереза, півбока луплена, за три копи куплена...» Скажіть, діти, з якої казки ця коза?

- Хто може розказати про її пригоди? Назвіть героя, котрий постраждав від кози?

- Чому вам шкода зайчика і, щоб ви порадили козі?

- Вислухавши ваші поради, можна сказати, що ви всі виховані, розсудливі діти.

А чи не зустрічали ви казкової дівчинки, яка могла на будь-яке запитання дати помірковану, мудру відповідь?

- Це головна героїня казки «Мудра дівчина». Який висновок можна зробити з цієї казки? Відповідь будуйте так: « Я думаю, що кожна дитина має право на власну думку...»

- Діти, давайте пригадаємо які ж права мали герої казок? А ви маєте ці права в сучасному світі? «Хто перший».

(Учитель роздає картки на яких перелічені певні права й обов'язки і пропонує учням відповідно з'єднати їх стрілками. Виграє той, хто перший виконає завдання).

Права.

На життя та охорону здоров'я .

На навчання .

На ігри розваги відпочинок

На користування бібліотеками відвідування пам'яток культури.

На свободу об'єднань і мирних зібрань .

На захист від роботи яка шкодить здоров'ю і розвитку .

Обов'язки.

Дотримуватись правил дорожнього руху.

Берегти природу пам'ятки культури .

Старанно вчитися .

Дотримуватись правил особистої гігієни .

Щоб більше дізнатися про свої права та свободи вам слід детально ознайомитися з Конституцією України та Конвенцією про права дитини, до якої Україна приєдналася в 1991 році.

(Ознайомлення з Конституцією України та Конвенцією про права дитини).

Учень читає вірш «Я маю право» .

Я маю право жити на землі .

Творити дихати учитись

Примножувать багатства всі її .

Своєю Україною гордитись .

Боротися за неї і за честь стоять .

Безкрайнії поля її любити .

І щовесни журавликів із вірою зустріти .

На золотаве сонце в небесах .

Що щедро Україну зігріває .

На соловейка спів в гаях.

І на любов батьків безмежну і безкраю

Театралізоване свято

*«Славетний
українець»*

Тема. Славетний українець (Шевченкове свято)

Мета. Розширити знання учнів про життя і творчість Т.Г.Шевченка; сприяти вихованню національної самосвідомості учнів; збагачувати словниковий запас учнів; розвивати здатність до взаємодії; формувати громадянську і загальнокультурну компетентності, бажання читати твори Т.Шевченка; виховувати почуття гордості за Україну, за її національного генія – Тараса Григоровича Шевченка та любов до національної культури, прагнення бути справжніми українцями.

Обладнання: фотографії, картинки, репродукції картин Т.Шевченка, записи пісень.

Звучить пісня «Думи мої, думи мої ...»

(Виходять дитина, батько, мама і дід. Дід сідає на призьбі, спершись на палицю, а батько й мати – за стіл. Дитина звертається до кожного, підходячи до нього.)

Дитина (батькові).

Любий тату, милий тату,
Ти скажи, навіщо хату
Рушниками повбирали,
Ніби в свято Великоднє?
День який у нас сьогодні,
Що квіток от так багато?

Батько. Та ж у нас сьогодні свято!

Дитина (дідові).

Діду милий, діду сивий,
Ти чого такий журливий?

Дід. Бо старий я, а в нас – свято!

Дитина (матері). То яке ж бо свято нині?

Мати.

То Тарасове, дитино!
Знай, колись, моє серденько,
Був у нас Тарас Шевченко...

Дитина. Хто ж він був нам, люба ненько?

Мати.

Наймиліша всім людина

І найкраща перлина,

Яку має Україна,

Наша рідная країна!

Звучить повільна мелодія.

Ведучий 1.

- Весна – улюблена пора року дітвори. Після довгої зимової холоднечі та негоди всім кортить поспілкуватися з живою природою – власними очима побачити, як прокльовується з-під землі зелена травичка. Цю одвічну радість може подарувати тільки весна.

Дитина 1.

Щовесни, коли тануть сніги,

І на небі засяє веселка,

Повні сил і живої снаги

Всі. Ми вшановуєм пам'ять Шевченка.

Дитина 2.

Іде весна, іде весна,

Мов квітонька прекрасна.

І спогад нам несе вона

Про віщого Тараса.

Ведуча 2.

- Діти! Щороку на початку березня Україна вшановує свого геніального поета, якого називають Великим Кобзарем. Сьогодні і ми розповімо про його життя і творчість, а ще – пригадаємо звичаї українського народу, вірним сином якого був Тарас Григорович Шевченко. Він народився на українській землі, під українським небом. А тепер уявімо, що колись давно, 9 березня у бідній селянській родині народився хлопчик.

Дитина 3.

У селі Моринцях,

У сільській хатині,
Уродився він на славу
Цілій Україні.

Життя мати вдарувала,
Тарасом назвала,
Як малого повивала,
З малим розмовляла.

Підростав малий Тарасик
В піснях калинових,
В бідній хаті, в щирих ласках,
В добрих різно словах.

І тому він ще хлопчиком
Мови не цурався,
До малюнків добрий хист мав,
За малярство брався.
Ведуча 1.

- Тарас ріс розумним хлопчиком, допомагала йому набиратися розуму
старша сестричка Катруся. Вони вчили разом лічилки і скоромовки.

- Давайте і ми з вами пригадаємо ті, що вчили.

Дитина 4.

Раз, два, три, чотири!
Мене грамоти учили,
Не читати, не писати,
Тільки в лялечки пограти!

Дитина 5.

Киця лялечку розбила,
Мама киценьку побила.
Коли тато це узнав,

Киці вушка наскубав.

Дитина 6.

Раз, два, три, чотири, п'ять –

Вийшов зайчик погулять.

Як нам бути, що робити?

Треба зайчика зловити.

Будем знову рахувать:

Раз, два, три, чотири, п'ять!

Дитина 7.

Хитру сороку впіймати морока,

А на сорок сорок – сорок морок!

Ведуча 2.

- Тарас Шевченко писав про долю й недолю свого народу, про його славне минуле. Вірші поета були видані окремою книжкою, яка називається «Кобзар». Люди плакали, коли читали її чи слухали, бо в цій книзі велика сила і мудрість. Щирі слова, пройняті великою любов'ю до України, усім припадали до серця.

Дитина 8.

Тихо надворі, ні вітру, ні хмар,

Ані шелесне верба височенька,

Наша Оленка відкрила «Кобзар»,

Вголос читає Шевченка.

- Ось і ми сьогодні почитаємо вірші Т. Шевченка.

Дитина 9.

Сонце заходить, гори чорніють,

Пташечка тихне, поле німіє,

Радіють люди, що одпочинуть,

А я дивлюся і серцем лину

В темний садочок на Україну.

Дитина 10.

Сонце гріє, вітер віє
З поля на долину,
Над водою гне з вербою
Червону калину.

Вранці рано на калині
Пташка щебетала,
Під калиною дівчина
Спала не вставала.

Дитина 11.

Садок вишневий коло хати,
Хрущі над вишнями гудуть,
Плугатарі з плугами йдуть,
Співають ідучи дівчата,
А матері вечерять ждуть.

Дитина 12.

І досі сниться: під горою
Між вербами, над водою
Біленька хаточка. Сидить,
Неначе й досі, сивий дід
Коло хатиночки і бавить
Хорошеє та кучеряве
Своє маленькеє внука...

Дитина 13.

Світає, край неба палає,
Соловейко в темнім гаї
Сонце зустрічає.
Тихесенько вітер віє,
Степи, лани мріють,
Між ярами над ставами
Верби зеленіють.

- А зараз звучить пісня про Україну.

Ведучий 1.

10 березня 1961 року Шевченка не стало.

Шевченко – це наша душа, наша мудрість, наша сила. Нехай «Заповіт»

Великого Кобзаря стане заповітом для всіх нас: зберегти мову народу, його звичаї, його пісні й пронести все це через віки.

Нехай вогонь його душі запалить у наших серцях іскру Віри, Надії, Любові до рідної землі, свого народу.

Ведучий 2.

- І закінчити наше свято я хочу словами українського поета Володимира Сосюри:

Спи спокійно, поет!

Ми, нащадки твої,

Пронесем крізь віки твоє ім'я.

Крізь колючі вітри, крізь жорстокі бої –

Батьківщини сини незборимі.

Ведучий 1.

- Юні друзі! Дорожіть Шевченком. Хочеться вірити, що, вступаючи в нове тисячоліття, на вашому шляху завжди будуть Тарасова пристрасть, Тарасова мужність, Тарасове невмируще слово.

Звучить пісня «Україночка»

Виховна година

**«Моральні
цінності мого
народу»**

Тема. Моральні цінності мого народу.

Мета. Виховувати поважне ставлення до оточуючих; розвивати позитивні риси характеру; формувати бажання допомагати людям, природі.

Обладнання: великий аркуш паперу; частини паперових грибочків. *На дошці записані літери (О О О Д П М Г А).*

ХІД ЗАХОДУ:

Організаційний момент.

- 1.Правило «правої руки».
- 2.Уміння слухати однокласників.
- 3.Цінувати думку іншого.

Слово вчителя. Складіть із літер слово. Вийшло - «допомога».

Отже, ми сьогодні поговоримо про допомогу. Як ви це розумієте?

Гра «Очікування»

Напишіть на паперових краплях, чого ви очікуєте від заняття, про що довідаєтеся, про що будемо міркувати.

Учитель збирає «краплі» і прикріплює на великий аркуш зверху (у вигляді дощу).

Ось пішов дощ. А що ж виросте під нашим дощем? Про це ви довідаєтеся згодом.

Учитель роздає дітям текст. Вони читають його самостійно кілька разів.

Жили-були двоє мишенят-сусідів — Тимко і Тишко. Одного разу налетів ураган і зруйнував будиночок Тимка. Засмутився він: тепер ніде йому жити. Побачив Тишко, що сталося, і пожалів Тимка. «Не засмучуйся, — сказав він, — ми побудуємо тобі новий будиночок, а поки що живи в мене». Він відвів Тимка до себе додому і пригостив гарячим чаєм. Наступного дня Тимко і Тишко побудували новий будиночок. Відтоді їхня дружба стала міцнішою. Не забувайте, що потрібно допомагати одне одному у важку хвилину!

Бесіда

-Що таке допомога?

-Навіщо потрібно прагнути допомагати одне одному?

-У чому виявляється допомога?

Так берись за діло сміло,
Тільки менше говори.
Хоч мале, та добре діло
Кожен день роби, твори
*

От, бджола така маленька,
А працює цілий день.
Їй хвилинка дорогенька,
Ще й виспівує пісень.

Розповідь учителя

Допомагати людям — це означає робити щось корисне для них. Допомагати — це означає намагатися полегшити людям життя. Узяти на себе те, чого вони не мають сил зробити самотужки. Але слід пам'ятати, що допомагати — зовсім не означає тільки догоджати і робити те, що комусь заманеться.

Дійсна допомога — це коли робиш людям те, що дійсно потрібно їм, а не просто задовольняєш їхні примхи. Той, хто готовий допомогти, уважно ставиться до потреб інших людей. Він готовий співробітничати з ними. Людям часто буває потрібна допомога — і на роботі, і в повсякденному житті. Багато речей неможливо зробити поодиноці. Якщо люди не будуть ставати в нагоді одне одному, вони не зможуть разом жити й працювати. Хоч не одразу все вдається,

Дитина все одно береться.
Отак потроху та помалу,
А зробить користі чимало.
І вже дивися, щось уміє,
І вишиває й добре шиє.
І так весь день, часу не гає,
Комусь завжди допомагає.

Що маєш зробити сьогодні зроби,
Бо завтра вже буде пізенько.
Почате завжди до кінця доведи,
Щоб вийшло і гарно, й гладенько.
В роботу всю думку і душу вкладай,
І житимеш ти - щасливо!

Прочитайте вислів : «*У міру сил своїх допомагайте людству*».

Що означає «у міру своїх сил»?

Хвилинка відпочинку «Я можу...»

У центрі стає вчитель, ставить руку на пояс (спочатку праву, потім ліву) і говорить: «Я можу...». Діти стають поруч, наслідуючи позу вчителя й говорять: «Я теж можу...» Потім ставлять на пояс другу руку зі словами: «А ще я можу...» Діти знаходять пару відповідно до своїх можливостей і виконують дії парами.

Висновок

Подивіться, як багато ми можемо зробити всі разом, а не поодиноці!

Гра :»*Так чи ні ?*»

Чи можна вважати людину такою, яка хоче допомагати, якщо вона:

- робить щось корисне для людей;
- робить домашнє завдання за когось;
- думає, що вона не в змозі нікому допомогти;
- дає людям те, що їм дійсно потрібно, а не задовольняє їхніх забаганок;
- не чекає, коли її проситимуть про допомогу, а сама зрозуміє, хто цього потребує?

Ситуація «Моя допомога»

(Придумайте ситуацію і те, як ви можете у ній допомогти)

Дітям роздають частини паперових грибочків (шاپинки й ніжки).

Завдання *Напишіть, що ви будете робити.*

Учитель прикріплює до великого аркуша (під «краплями») грибочки.
Потім зачитує висловлювання дітей.

Висновок

Під нашим дощем вирости ось які гриби. Допомога кожного з вас може дати гарні плоди. Важливо правильно обрати проблему й розрахувати свої сили. У міру сил своїх допомагайте людству».

Роботу почавши, трудися завжди,

Бо труд-це велике діло.

Всі справи свої до кінця доведи.

Закінчив - гуляй собі сміло!

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. «Початкова освіта. Бібліотека» Київ «Шкільний світ», 2006 рік.
2. «Початкова школа», №8, 1998 рік.
3. «Початкова освіта», №1, 2018 рік.
4. «Учитель початкової школи», №11, 2017 рік.
5. «Сонечко». Хрестоматія для позакласного читання Видавництво «Ранок», 2006 рік.
6. «Журавлики». Казки, вірші, оповідання, народні пісеньки, загадки. Харків, 2006 рік.
7. О. Макаренко «Прислів'я українського народу»
8. «Вернісаж пір року». Тернопіль «Мандрівець», 2004 рік.
9. <http://baltalife.org>.
10. <http://ridna.ua>.
11. <http://pedpresa.ua>.

ДОДАТКИ

